

НЕТИПОВІ ЗНАХІДКИ ДЕЯКИХ ВИДІВ ПТАХІВ НА ВОЛИНО-ПОДІЛЛІ

П.М. Гринюк¹, М.В. Рудік²

¹ Західноукраїнське орнітологічне товариство; вул. Почаївська, 1, с. Батків, Дубенський р-н, Рівненська обл., 35563, Україна
West-Ukrainian Ornithological Society; Pochayivska str., 1, Batkiv, Dubno district, Rivne region, 35563, Ukraine

² Ківерцівський національний природний парк «Цуманська пуща»; вул. Вишневецького, 3а, м. Ківерці, Волинська обл., 45201, Україна
Kivertsi National Park «Tsumanska Pushcha»; Vyshnevetskooho str., 3a, Kivertsi, Volyn region, 45201, Ukraine

✉ П.М. Гринюк (P.M. Hryniuk), petrohryniuk10@gmail.com; Petro Hryniuk <https://orcid.org/0000-0003-2548-1202>

Atypical observations of some bird species in Volyno-Podillia (West Ukraine). - P.M. Hryniuk, M.V. Rudik. - *Berkut*. 33 (1-2). 2024. - During avifaunal studies in the northern part of West Ukraine during 2014–2024, we noted several interesting finds of certain bird species. The summer observations of Whooper Swan, cases of breeding of Black-winged Stilt and wintering of Green Sandpiper are described. [Ukrainian].

Key words: West Ukraine, fauna, distribution, breeding, wintering.

Описані зустрічі у гніздовий період лебедя-кликун, випадки гніздування довгонога та зимівлі лісового коловодника.

Ключові слова: Західна Україна, фауна, поширення, гніздування, зимівля.

Фото 1. Дорослі довгоноги з виводком на відстійниках біля Луцька. 28.07.2019 р.
Photo 1. Adult Black-winged Stilts with three young birds on filter beds near Lutsk.

Тут і далі фото М.В. Рудіка.

Під час авіфауністичних досліджень Волино-Поділля упродовж 2014–2024 рр. ми відмітили декілька цікавих знахідок деяких видів птахів.

Лебідь-кликун (*Cygnus cygnus*). В Україні – рідкісний гніздовий, зрідка літучий, пролітний, зимуючий вид (Гаврись, Полуда, 2018). Сучасні місця розмноження відомі для Чорнобильської зони відчуження та Рівненської області (Добринський, 2020; Кузьменко та ін., 2021). Поодиноких птахів реєстрували в літній період на ставах долин рік Серет і В'ятина (права притока попередньої річки): 5.06.2015 р. над с. Чистопади Тернопільської області (Ю. Струс, особ. повід.), 19.06.2019 р. бачили дорослу особину поблизу с. Батків Львівської області. Ймовірно, саме цього птаха ми спостерігали на тому ж ставку 19.09.2019 р.

Довгоніг (*Himantopus himantopus*). На Волині вперше зареєстрований на гніздуванні в 1994 р. (Химин, 1995). У 2019 та 2021 рр. цей вид гніздився на фільтраційних полях на південній околиці м. Луцьк. У 2019 р. гніздилося 2–4 пари: 12.06 відмічено гніздо з 4 яйцями, а вже 28.07 бачили 2 дорослих і 3 молодих птахів (фото 1). На цих же відстійниках, 29.05.2021 р. спостерігали 2 дорослих птахів, один із яких сидів на гнізді.

Коловодник лісовий (*Tringa ochropus*). Взимку спостерігається здебільшого на півдні України, інколи – в інших регіонах (Фесенко, Бокотей, 2002). У західних

Фото 2. Лісовий коловодник на лісовому озері в околицях м. Ківерці Волинської області. 10.12.2024 р.

Photo 2. Green Sandpiper on a forest lake in the vicinity of the town of Kivertsi, Volyn region.

областях окремі птахи спорадично зимують (Годованець та ін., 1993). 29.01.2017 р. на березі р. Полтва біля с. Полоничі Львівської області спостерігали коловодника, який шукав корм. Того ж дня нижче за течією річки на її відміліні неподалік с. Богданівка відмітили пастушка (*Rallus aquaticus*), який теж рідко трапляється на зимівлі. Також, протягом 6–18.12.2024 р. біля м. Ківерці Волинської обл. на березі оз. Запретка, яке знаходиться посеред лісового масиву, ми бачили лісового коловодника (фото 2).

Подяки

Автори щиро вдячні Ю.М. Струсу за надане неопубліковане спостереження.

ЛІТЕРАТУРА

- Гаврись Г.Г., Полуда А.М. (2018): Лебідь-кликун. - Енциклопедія мігруючих видів диких тварин України. К. 121-122.
- Годованець Б., Скільський І., Бокотей А., Паук А., Пограничний В. (1993): Спостереження коловодника лісового (*Tringa ochropus*) взимку на заході України. - Troglodytes. 3: 51-52.
- Добринський О.В. (2020): Перші випадки гніздування лебедя-кликуна (*Cygnus cygnus*) у Рівненській області. - Беркут. 29 (1-2): 66-67.
- Кузьменко Т.М., Струс Ю.М., Бронсков О.І. та ін. (2021): Атлас гніздових птахів України. К.: Українське товариство охорони птахів. 1-296.
- Фесенко Г.В., Бокотей А.А. (2002): Птахи фауни України: польовий визначник. К. 1-416.
- Химин М. (1995): Кулик-довгоніг *Himantopus himantopus* – новий гніздовий вид на заході України. - Troglodytes. 5: 47-48.